Regeren is vooruit zien deel II

Algemene beschouwingen kadernota 2023 750 woorden

Voorzitter, voor wie zich onze inbreng van vorig jaar nog kan herinneren. We zijn duizenden pagina's aan beleidstukken verder maar qua keuzes en prioritering moeten we tot de conclusie komen dat we nog weinig zijn opgeschoten ten opzichte van vorig jaar. Daar brachten ook de 400 pagina's aan tekst rondom de jaarstukken, voorjaarsrapportage en kadernota, hoewel deze in leesbaarheid sterk is verbeterd jammerlijk genoeg geen verandering in.

Bij de algemene beschouwingen vorig jaar vroegen wij om concreetheid en slagkracht in plaats van ambities. We zagen toen al een college dat moeite heeft te gaan prioriteren en knopen door te hakken. We staan hier nu opnieuw.

En voorzitter, laten we eerlijk zijn. We zijn nu in een fase gekomen dat de kans groot is dat het niet maken van keuzes ons echt gaat opbreken. Met regelmaat hebben wij onze zorg uitgesproken over de grote financiële opgaven die op ons gaan afkomen. De structurele tekorten die op ons afkomen mogen dan ook geen verrassing meer zijn. En toch lijkt dit wel de boodschap van de coalitiepartijen en dit college. Wat gaat er hier mis?

Normaal stelt de raad met de kadernota kaders voor de begroting. Deze kadernota doet dat op geen enkele manier. Wat we zien is een opsomming van ontwikkelingen die ons niets nieuws vertellen. Dat werpt voor het CDA de vraag op welke zin het heeft om vanavond kaders vast te stellen.

Ondertussen wordt er al weer voorzichtig nagedacht over nieuwe participatie projecten met inwoners. Moeten wij onze inwoners opnieuw raadplegen voor het werk waarvoor wij u hebben aangesteld? Moeten wij aan inwoners niet eerst laten zien wat eerdere participatie projecten hebben bijgedragen?

In de commissievergadering is er al gesproken over de vele onzekerheden waar wij op dit moment mee te maken hebben. Maar als er iets zeker is, dan is het dat onzekerheden er altijd zullen blijven. De kunst is daar zo goed als mogelijk op te anticiperen. Het kan niet zo zijn dat wij jaar op jaar te horen krijgen dat wij komend jaar grote keuzes zullen moeten gaan maken.

Dat was al onderdeel van de laatste verkiezingen, vormde onderdeel van het debat bij de installatie van het nieuwe college, en kwam aan de orde bij de vorige begroting. Hoe lang kunnen we dat argument nog blijven gebruiken?

Wat we nu zien is dat er een patroon lijkt te ontstaan van uitstellen en vertragen, welke indirect het gevolg zijn van geen keuzes willen maken. Daarmee raken wij als raad onze grip op de begroting kwijt.

Het CDA vindt het te gemakkelijk, voorzitter, om voor ontstane tekorten enkelzijdig naar de Rijksoverheid te wijzen. Dit in de hoop dat deze onze structurele tekorten zou gaan dekken. Al jaren wordt er gesproken over het zogenoemde Ravijnjaar in 2026. Meerdere partijen in deze raad, waaronder het CDA, hebben daar al eerder aandacht voor gevraagd. Het wordt steeds duidelijker dat niet alles kan. Daarom wederom mijn vraag aan het college. Wanneer komt u met voorstellen? Hoe gaat u prioriteren in uw eigen ambities? Wanneer kunnen u wij u controleren op de taak waarvoor wij u hebben aangenomen?

Voorzitter. Een jaar geleden riep het CDA om tot een begroting te komen die voor inwoners die dat nodig hebben perspectief biedt en deden wij een oproep om realistisch te gaan begroten. We staan hier een jaar later en ik zou het college weer dezelfde opdracht willen meegeven.

Ik roep daarbij ook in herinnering dat een begroting voor ons toch echt meer is dan een optelsom van goede bedoelingen. Bij voorkeur geven wij als raad het college dan ook een focus en meetbare doelen mee incl. een zichtbare relatie met kosten en uitgaven. Om het college hiermee te helpen dienen wij straks mede met PVDA PVVD CU en VVD een gezamenlijke motie in.

Binnen mijn fractie was er ook nog even de discussie of wij niet gewoon terug moeten naar onze kerntaken. Zijn we er niet teveel zaken er bij gaan doen, waardoor wij onze kerntaak zijn gaan verzuimen?

Vooralsnog stel ik dit als een open vraag. Vanuit het CDA mag u verwachten dat wij niet weg lopen voor de verantwoordelijkheid die wij hebben. Wij voelen ons verantwoordelijk voor gezond financieel beleid. We zijn dan ook bereid om alle uitgaven en inkomsten opnieuw tegen het licht houden als dat noodzakelijk is. Het college kiest vooralsnog voor de keuze dat het niet lijkt te willen kiezen.

Ik ga afsluiten voorzitter. Het maken van keuzes is en blijft hard nodig. We hebben wat in te halen. Het is nu tijd om woorden om te zetten in daden.

Uitgesproken tekst Fractie voorzitter Marco van Zandwijk